

(مقدمه‌ای بر زمین‌شناسی پزشکی)

ویدا وحیدنیا

زمین‌شناسان همراه با متخصصان رشته‌های پزشکی، شیمی و علوم زیستی در رشته (میان رشته) جدیدی به نام «زمین‌شناسی پزشکی» خواسته‌اند به شناخت و تشخیص بعضی از بیماری‌ها که ارتباط نزدیکی با محیط‌های زمین‌شناختی دارند پی‌ببرند و اطلاعات جمع‌آوری‌شده از چنین فعالیت‌هایی را در سایر نقاط جهان مورد استفاده قرار دهند. بی‌تردید نتایج حاصل از تحقیقات فوق، تأثیر بسزائی در پیشگیری از

بیماری‌ها، بهبود بهداشت محیط‌زیست (انسان‌ها، حیوانات و گیاهان) در جوامع مختلف شهری، روستایی و صنعتی و... دارد.

کتاب «زمین منبع سلامت و مخاطرات» به قلم دکتر عبدالمجید یعقوب‌پور (۱۳۹۱ - ۱۳۲۰) استاد دانشگاه تربیت‌معلم (خوارزمی فعلی)، پدر علم زمین‌شناسی اقتصادی و بنیان‌گذار زمین‌شناسی پزشکی ایران در ۱۳۶۶ صفحه به همت انتشارات دانش‌نگار در سال ۱۳۹۱ در آخرین روزهای حیات آن استاد فقید به چاپ رسیده است.

کتاب شامل دو بخش کلیات و عناصر، خواص زمین‌شیمیایی و آثار آنها می‌باشد. در بخش کلیات: تاریخچه، توزیع و فراوانی عناصر، رده‌بندی زمین‌شیمیایی عناصر، چرخه زیست‌زمین‌شناسی، منابع آلاینده محیط‌زیست، آلاینده‌های زمینی زاد و عوارض زیست‌محیطی و بیماری‌زایی از موضوعات مهم بحث شده در کتاب می‌باشند.

بخش دوم شامل معرفی عناصر و خواص زمین‌شیمیایی و آثار آنها در ایجاد یا درمان بیماری‌هاست. برای مثال عنصر طلا علاوه بر مصارف زینتی و اعتبار ارزی، برای درمان بیماری آرتریت از طلای یک ظرفیتی استفاده شد که نسبت به ترکیب‌های قبلی مزایای بیشتری دارد.

مطالعه این کتاب را به علاقه‌مندان میان‌رشته زمین‌شناسی پزشکی، کلیه دبیران محترم درس‌های «زمین‌شناسی» و «انسان و محیط‌زیست» پایه یازدهم توصیه می‌کنیم.